

Karta (sylabus) przedmiotu

Pedagogika
Studia I Stopnia

Przedmiot: Praca opiekuńczo-wychowawcza z wychowankiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: Care and educational work with pupils with special educational needs		
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:		
Typ przedmiotu/modułu:	<u>obowiązkowy</u>	obieralny
Rok: II	Semestr: piąty	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:		
Wykład	Studia stacjonarne 15	Studia niestacjonarne
Ćwiczenia	30	
Liczba punktów ECTS:	5	

Cel przedmiotu	
C1	Wprowadzenie we współczesny świat teorii i praktyk wychowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, obejmujące metody, formy, sytuacje i treści oddziaływań wychowawczych z uwzględnieniem jego indywidualnych trudności i swoistych potrzeb.
C2	Stworzenie podstaw teoretycznych i metodycznych dla usprawniania, kompensacji i korektury pedagogicznej w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz resocjalizacji.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1.	Podstawowe wiadomości z zakresu pedagogiki specjalnej.
2.	Podstawowe wiadomości z zakresu psychologii rozwojowej.

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy student:	
EKW1	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jednostek ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w aspekcie filozoficznym, społeczno-kulturowym oraz historycznym, zna poszczególne kategorie wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
EKW2	Definiuje podstawowe pojęcia związane z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych: niepełnosprawność, wczesna, rozwinięta diagnoza i interwencja, wielostronna stymulacja i uaktywnianie, usprawnianie, korekcja, kompensacja, indywidualizacja, profilaktyka i prewencja, wspieranie i wspomaganie.
EKW3	Ma podstawową wiedzę na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane.
W zakresie umiejętności student:	
EKU1	Posiada elementarne umiejętności badawcze, pozwalające na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, narzędzi służących do tego celu.
EKU2	Potrafi ocenić przydatność znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego.
W zakresie kompetencji społecznych student:	
EKK1	Ma świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Macierz efektów kształcenia	

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnořciowych	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treœci programowe	Metody i œrodki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	+++	S_W08	+++			C1,C2	W1,W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, W13, W14,	M1,M4 SD1,SD2	P1
EKW2	K_W01	++	S_W08	++			C1	W2, W3, Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4	M1,M2, SD1, SD2	P1, P2, F1, F2, F3
EKW3	K_W15	++	S_W06	++			C1	W15	M1,SD1,SD2	P1
EKU1	K_U05	++	S_U04	++			C2	W 3, W4, Ćw5, Ćw6, Ćw7	M2,M3,M4SD1,SD2	P1, F1,F2, F3,
EKU2	K_U09	++	S_U05	+			C2	Ćw5, Ćw6, Ćw7	M3, SD1, SD2	F1, F2, F3
EKK1	K_K04	++	S_K01	+			C2	W15	M3,SD1,SD2	P1

Treœci programowe przedmiotu		
Forma zajœc – wykłady		
	Treœci programowe	Liczba godzin
W1	Różne aspekty terminologii z zakresu pojęć opieki i wychowania (przełąd definicji, proces opiekuńczo – wychowawczy, poznawanie wychowanków, zawod opiekuna).	1
W2	Podstawowe pojęcia związane z pracą opiekuńczo wychowawczą z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, niepełnosprawnoř – definicja, podział na grupy.	1
W3	Formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego (wczesna, rozwinięta diagnoza i interwencja, wielostronna stymulacja i uaktywnianie, usprawnianie, korekcja, kompensacja, indywidualizacja, profilaktyka i prewencja, wspieranie i wspomaganie).	1
W4	Pojęcie i typologia specjalnych potrzeb edukacyjnych (kryteria diagnostyczne wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi); praca z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	1
W5	Regulacje prawne dotyczące wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	1
W6	Praca z wychowankiem z lekkim upoœledzeniem umysłowym.	1
W7	Praca z wychowankiem z umiarkowanym, znacznym i głębokim upoœledzeniem umysłowym.	1

W8	Praca z wychowankiem niewidomym i niewidzącym (specyficzne cele edukacji i rewalidacji niewidomych).	1
W9	Praca z wychowankiem niesłyszącym i niedosłyszącym.	1
W10	Praca opiekuńczo wychowawcza z wychowankiem niepełnosprawnym ruchowo i przewlekle chorym.	1
W11	Praca z wychowankiem z trudnościami w uczeniu się.	1
W12	Praca opiekuńczo - wychowawcza z wychowankiem z zaburzeniami emocjonalnymi, nadpobudliwym i agresywnym.	1
W13	Praca z wychowankiem niedostosowanym społecznie.	1
W14	Praca z wychowankiem zdolnym.	1
W15	Kompetencje nauczyciela i wychowawcy pracującego z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	1
Suma godzin:		15

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Przyczyny uszkodzeń, upośledzeń i zaburzeń rozwoju.	4
ĆW2	Charakterystyka podstawowych zaburzeń poznawczych i ich konsekwencji dla edukacji.	4
ĆW3	Charakterystyka niepełnosprawności fizyczno-ruchowych i ich konsekwencji wychowawczo- edukacyjnych.	4
ĆW4	Charakterystyka niepełnosprawności sensorycznych i ich konsekwencji edukacyjnych.	4
ĆW5	Diagnoza pedagogiczna i indywidualne programy w pracy z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	4
ĆW6	Współpraca z rodzicami ucznia ze SPE i specjalistami pracującymi z uczniem.	4
ĆW7	Metody pracy pedagogiczno-terapeutycznej z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	6
Suma godzin:		30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwencjonalny z prezentacją multimedialną
M2	Analiza tekstów z dyskusją
M3	Dyskusja
M4	Film
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Zestaw komputerowy

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Dyskusje na zajęciach
F2	Przygotowanie do zajęć
F3	Aktywność na zajęciach
Ocenianie podsumowujące	
P1	Test zaliczeniowy
P2	Referat przygotowany przez studenta

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	45
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	2
Przygotowanie do zajęć. Studiowanie literatury.	60

Opracowanie referatu.	13
Przygotowanie do testu zaliczeniowego.	30
Suma	150
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5

Literatura podstawowa	
1	Emos P. G., Andersen L. M., <i>Dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej. Zaburzenia rozwojowo-sensoryczne oraz edukacyjne występujące w ramach autyzmu, ADHD, trudności szkolnych oraz zaburzeń dwubiegunowych</i> , Warszawa 2007.
2	Fairbairn G., Fairbairn S. (red.), <i>Integracja dzieci o specjalnych potrzebach: wybrane zagadnienia etyczne</i> , Warszawa 2000.
3	O'Regan F., <i>Jak pracować z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych</i> , Warszawa 2005.
4	O'Regan Fintan J., <i>ADHD</i> Warszawa 2005.
5	Werning R., Lütje-Klose B., <i>Pedagogika trudności w uczeniu się</i> , Gdańsk 2009.
Literatura uzupełniająca	
1	Byers R., Rose R., <i>Jak zaplanować pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych</i> , Warszawa 2002.
2	Głodkowska J. (red.), <i>Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej</i> , Warszawa 2011.
3	Jastrząb J. (red.), <i>Edukacja terapeutyczna</i> , Toruń 2002.
4	Klaczak M., Majewicz P. (red.), <i>Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</i> , Kraków 2006.
5	Wyczesany J., Gajdzica Z., <i>Uwarunkowania edukacji i rehabilitacji uczniów o specjalnych potrzebach w rozwoju</i> , Kraków 2006.

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie potrafi wyjaśnić na czym polega wychowania i kształcenia, jednostek o specjalnych potrzebach edukacyjnych w aspekcie filozoficznym, społeczno-kulturowym oraz historycznym, nie zna poszczególnych kategorii wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych; nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć związanych z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; nie posiada podstawowej wiedzy na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane; nie posiada elementarnych umiejętności badawczych, pozwalających na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, narzędzi służących do tego celu; nie potrafi ocenić przydatność znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego; nie ma świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 3 (dst)	Potrafi wyjaśnić na czym polega wychowanie i kształcenie, jednostek o specjalnych potrzebach edukacyjnych przynajmniej w jednym z aspektów: filozoficznym, społeczno-kulturowym bądź historycznym; przynajmniej częściowo zna poszczególne kategorie wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych; potrafi pobieżnie wyjaśnić przynajmniej większość podstawowych pojęć związanych z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; posiada elementarną i wybiórczą wiedzę na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane; zna elementarne narzędzia pozwalające na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych; w większości przypadków potrafi ocenić przydatność znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego; ma świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
Na ocenę 3+ (dst+)	Potrafi wyjaśnić na czym polega wychowania i kształcenia, jednostek o specjalnych potrzebach edukacyjnych przynajmniej w dwóch aspektach: filozoficznym, społeczno-kulturowym, historycznym, przynajmniej pobieżnie zna poszczególne kategorie wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych; potrafi pobieżnie wyjaśnić wszystkie podstawowe pojęcia związane z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; posiada elementarną wiedzę na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane; posiada elementarne umiejętności badawcze, pozwalające na dokonanie wstępnej diagnozy

	wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych; przynajmniej pobieżnie potrafi ocenić przydatność znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego; odczuwa potrzebę refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
Na ocenę 4 (db)	Potrafi wyjaśnić i ogólnie scharakteryzować na czym polega wychowania i kształcenia, jednostek o specjalnych potrzebach edukacyjnych w aspektach: filozoficznym, społeczno-kulturowym i historycznym, zna poszczególne kategorie wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych; potrafi wyjaśnić i ogólnie scharakteryzować podstawowe pojęcia związane z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; posiada dość rozległą wiedzę na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane; przynajmniej w przeważającej mierze posiada elementarne umiejętności badawcze, pozwalające na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zna elementarne narzędzia pozwalające na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych; w zadowalającym stopniu potrafi ocenić przydatność znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego; wykazuje świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 4+ (db+)	Potrafi wyjaśnić i stosunkowo szczegółowo scharakteryzować na czym polega wychowanie i kształcenie, jednostek o specjalnych potrzebach edukacyjnych w aspektach: filozoficznym, społeczno-kulturowym i historycznym, zna poszczególne kategorie wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych; potrafi wyjaśnić i stosunkowo szczegółowo scharakteryzować podstawowe pojęcia związane z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; posiada obszerną wiedzę na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane; w dobrym stopniu opanował umiejętności badawcze, pozwalający na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, oraz zna narzędzia służące do tego celu; wykazuje się trafną ocenę przydatności znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego; przejawia pełną świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 5 (bdb)	Potrafi wyjaśnić i wyczerpująco scharakteryzować na czym polega wychowania i kształcenia, jednostek o specjalnych potrzebach edukacyjnych w aspekcie filozoficznym, społeczno-kulturowym oraz historycznym, zna poszczególne kategorie wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych; potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia związane z pracą z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; posiada gruntowną wiedzę na temat właściwości, które powinny cechować osoby pracujące z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zasad i norm etycznych, które winny być przez nie przestrzegane; posiada gruntownie opanowane umiejętności badawcze, pozwalające na dokonanie wstępnej diagnozy wychowanka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, oraz zna narzędzia służące do tego celu; gruntownie potrafi ocenić przydatność znanych mu metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do konkretnego przypadku jednostkowego; ma głęboko zakorzenioną świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w pracy z wychowankiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.

Autor programu:	Aneta Paszkiewicz
Adres e-mail:	anetajan5@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie